Μνήμη & Πολιτιστική Κληρονομιά στη Νησιωτική Ελλάδα

Το 14ο Πανελλήνιο Συνέδριο Φοιτητών Αρχαιολογίας θα διεξαχθεί στο Ρέθυμνο από τις 30 Οκτωβρίου έως την 1η Νοεμβρίου 2026. Η διοργάνωση πραγματοποιείται από προπτυχιακούς φοιτητές και αποφοίτους του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, με την υποστήριξη και υπό την αιγίδα του Τμήματος. Κεντρικό άξονα του συνεδρίου αποτελεί η διερεύνηση της μνήμης και της πολιτιστικής κληρονομιάς της νησιωτικής Ελλάδος, καθώς και η διαχείριση των αρχαιολογικών καταλοίπων της τελευταίας, τα οποία χρονολογούνται από την προϊστορία έως και τη σύγχρονη εποχή.

Η Κρήτη και τα νησιωτικά συμπλέγματα του Αιγαίου και του Ιονίου πελάγους συνιστούν το πεδίο γεωγραφικής εστίασης του συνεδρίου. Οι παραπάνω περιοχές προσεγγίζονται τόσο ως αυτόνομα πολιτισμικά κέντρα, όσο και ως μέρη ενός δυναμικού πεδίου αλληλεπιδράσεων, το οποίο συνδιαλέγεται διαχρονικά με τον ηπειρωτικό ελλαδικό χώρο και τον ευρύτερο μεσογειακό κόσμο.

Στο πλαίσιο αυτό, τίθεται το εξής ερώτημα:

«Με ποιούς τρόπους τα αρχαιολογικά ευρήματα, οι κειμενικές μαρτυρίες και το εκάστοτε κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο επιδρούν στη διαμόρφωση της συλλογικής μνήμης των κοινωνιών με την πάροδο του χρόνου;»

Η θεματική του Συνεδρίου αντλεί έμπνευση από την ανακάλυψη του συγκροτήματος της Εποχής του Χαλκού στον λόφο Παπούρα, στο Καστέλλι Πεδιάδος της Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου Κρήτης. Η αντιμετώπισή του, στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου, εγείρει σημαντικά ζητήματα για την αρχαιολογική επιστήμη στο σύνολό της.

Ως φοιτητές/τριες και απόφοιτοι του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, λαμβάνουμε ενεργά θέση απέναντι σε αυτό το ζήτημα και εκφράζουμε τη διαμαρτυρία μας μέσω του παρόντος συνεδρίου.

Αντικείμενο του Συνεδρίου

Το συνέδριο αποσκοπεί ειδικότερα:

1. Στη διαλεκτική εξοικείωση με το θεσμικό και μεθοδολογικό πλαίσιο της αρχαιολογίας, καθώς και με τους ενδεδειγμένους μηχανισμούς αντιμετώπισης θεμάτων και βαθύτερων ζητημάτων που άπτονται της πολιτιστικής κληρονομιάς.

2. Στη διατύπωση ερωτημάτων ως προς την αρχαιολογία και τα ζητήματα που την αφορούν.

3. Στη γνωριμία, συνεργασία και γενικότερη ώσμωση μεταξύ προπτυχιακών φοιτητών/τριών και αποφοίτων, με σκοπό την εποικοδομητική επικοινωνία και τη σταθερή ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών.

4. Στην εξοικείωση των συμμετεχόντων/ουσών με την επιστημονική προετοιμασία, έρευνα και παρουσίαση στο πλαίσιο ενός προπτυχιακού συνεδρίου.

Προτεινόμενες Θεματικές Ενότητες

1. Ταφές, τελετουργία και μνήμη: Κοινωνικές και πολιτισμικές προσεγγίσεις του θανάτου
2. Η μνήμη και η λήθη μέσα από επιγραφικές και κειμενικές μαρτυρίες
3. Τέχνη, συμβολισμοί και αναπαραστάσεις
4. Αρχιτεκτονική και τοπογραφία: Δομές, χρήσεις και σημασιοδοτήσεις
5. Ταυτότητα και ιδεολογία: Αντίληψη και κοινωνικές όψεις
6. Υλικά κατάλοιπα και άυλες εκφάνσεις της θρησκευτικής λατρείας
7. Δίκτυα πολιτισμικών και εμπορικών αλληλεπιδράσεων στη λεκάνη της Μεσογείου: Νησιωτικότητα και διασυνδέσεις

Οι θεματικές είναι ενδεικτικές και όχι δεσμευτικές.

Με εκτίμηση,
Η Οργανωτική Επιτροπή του 14ου Πανελλήνιου Συνεδρίου Φοιτητών/τριών Αρχαιολογίας